

SZÉCSÉNYI HIRLAP

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor.

Negyed évre 2 kor.

— Egyes szám ára 16 fillér. —

Előfizetések a kiadóhivatalba küldendők.

Megjelenik minden pénteken.

Felelős szerkesztő: Főmunkatárs:

BARCZA KALMÁN. KÁLMÁN SÁNDOR.

A szerkesztőség telefon száma: 1.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők. A lap szellemi részére, vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Bölöny Ödön.

Mikor nagy gyászában szabadságra ment, úgy vettük: fájdalomra enyhülést keresni utazott, de azért közénk, hozzánk tartozik; most bucsu leveléből fájó szívvel vesszük tudomásul, hogy elvesztettük.

Nehéz ebbe beletörődni. Hogyan lehessen az, hogy nekünk neki isten hozzádot kelljen mondanunk?! Hogy ne érezzük, ne lássuk közöttük, hogy valahányszor sokszor ragondolunk, úgy kelljen annak lenni: nincs itt, nem a mienk!

Egyénisége sulyánál, rokonszenvedésénél fogva szegénynek boldognak közülünk a lelkében külön kivételes helyet foglalt el. A miben vele itt senki se osztozott. Mindnyájan éreztük, hogy itt van, rá se gondolva, hogy másként lehetne, — és ez az érzés mindnyájunknak jól eső érzése volt.

Egyénisége sulyánál rokonszenvedésénél fogva azok közt a szerencsétlen ellentétek közt, a mik köz életünket lenyűgözik, a mérleg billentyűjét egyensúlyba bírta tartani és tartotta. Megakadályozta elenyészette ezen ellentétek romboló hatásait.

Voltak, a kik felidézett kényes helyzetekben villámhárítónak használtak. Nekünk mindenkinek nyilvános életünk jól tevő erőssége, — egyénisége határtalan tiszteletünk s becsülésünk tárgya volt.

Távotzával a legerősebb kapocs esett

ki, a mi az ellentétek kitörését lekötötte. Most hogy hiányozni fog közülünk, látható az űr, a mi szét választ, egész nagyságában. S nem látjuk, hogy lenne valaki utód, a ki akarná és tudná helyét betölteni.

Távotzával nyilvános életünkben sivar napok következnek, — a miből lehet igazán megítélni, ki volt, mi volt, mit jelentett ő nekünk.

Azt mondja, élete legboldogabb idejét közöttünk élte le. Megmondhatjuk neki, hogy ezeknek az időknél illő kerete volt itt, ragaszkodásunkban.

Bucsuzása szíven talált. Elismerésünket, végnélküli szeretetünket ennek megnyilatkozását küldjük utánna bucsu üdvözléssel.

Adat

Szécsény történeléhez.

Néhai Szécsényi Farkas fiai: Tamás erdélyi vajda és Péter szécsényi és váradi birtokaikon megosztandók, Pál országbíró előtt Visegrádon 1333-ban előzetes egyezséget kötöttek; később, de még ugyan azon évben, osztálytervezetükbe kiserimóci, dral családi és kishugyagi birtokrészeit is bele vonva, módosították.

A helyszínen történendő, s határjelekkel ellátandó megosztására az esztergomi káptalan lett kiküldve,

Ezen birtok megosztásról szóló okmány-

ban a többek között ezek is benne vannak „deinde des cendit de illo monte et venit infra ecclesiam beati Georgii martiris in montesitam ubi una meta lapidea esset constituta cuius quidem possessionis Warad premissis metis divise medietatem a parte dicte possessionarie porciones in dieta Zechan ipsi woyvode et filiis suis de volute existentem in qua ecclesia lapidea ad laudem sancti Germani fundata dinoseitur, iidem magister Petrus et filii sui prose elegendo recepissent, aliam vero medietatem eiusdem possessionis Warad in qua ecclesia lapidea ad honorem beati Georgii martiris est constructa a parte Rymolch adjacentem memorato Thome woyvode et filiis suis reliquissent perpetuo possidere . . .

Magyarul szabadon lefordítva; innen azon hegyről lefelé menve, a hegyenfekvő szent-György martír kőből épült temploma alá érkezik, hol kőhatár jel állítottatott fel, azon váradnevű birtok fent említett határjelekkel ketté osztott azon részét, mely Szécsényben nevezett vajdának és fiainak birtokától elválasztatott, s melyen szent Germán tiszteletére kőből épült templom létezik, Péter mester és fiai választván azt birtokba is vették, ugyanazon váradnevű birtok másik fele pedig, a melyen szent György martír tiszteletére kőből épült templom van a rimóczi oldalon, nevezett Tamás vajda és fiainak maradt örökös birtokába stb.

A Szécsényi Hirlap eredeti tárcája.

Népdalok.

Adj egy csókot . . .

Adj' egy csók t kis galambom,
Purosával vissza adom,
Ha kevés, ráddást is adok
Tudod, hogy fősvény nem vagyok.

„Hagyja holnapra, nem mára,
Semmi vágyam a csókjádra,
Tudja, hogy nem vagyok kacér,
Hármat sem lépek csókjáért'.

Maga olyan, mint a lepke,
Lánytól lányhoz szédelegve,
Sorjában teszi a szépet,
Ámítja a szoknyás népet!”

Szép csillag ragyog . . .

Szép csillag ragyog az égen,
Szébb a falumban énnékem!
Enyém azt' mondja, hogy szeret,
Nem is kívánok egyebet.

Csillagnak égen az utja,
A többivel együtt futja, —
Én is, akár merre járok,
A babámra rátalálok.

Régen felvan téve nálunk,
Hogy holtig egy uton járunk:
Ha karjába zár a haldl,
Az égben is együtt talál!

Parlagi.

(N. H.) Jós Zsigmond.

Barkóság.

Vázlat a bergengóciai népelethől.

Irta Szvoboda Árpád.

(Folytatás.)

Am lássuk, miként is él a barkó és palóc.

Földje nem sok van. Az erdők foglalják el a vidék legnagyobb részét. Gabona terménye a legtöbb esetben csak annyi, amiből éppen megél. Ha terem egy kis kukoricája koránt sem oly bőven mint az alföldön, úgy azzal meg burgonyával fejávit egy egy sertést és azt aztán decemberben levágja.

A lutheránus és kálvinista falvakban

ilyenkor nagy disznótorok vannak s az atyafiság, sógorság, komaság a disznótorok idején ugyancsak jól él. De a katolikus palóc fősvényebb. Ő csak azt hívja meg, aki a leülésnél segédkezik, mert ehhez mindenki nem ért. És csakis a véreshurkát fogyasztják el. A szalonnát és húst befűstölik és elteszik arra az időre, a mikor erősebb a munka; kaszálásra, aratásra.

A hurkát nem valami nagy pedantériával készítik biz azt nem valami gondosan mosogatják, s azt hogy a benmaradt beltartalomtól egy kis szaga marad, a palóc föl sem veszi. Az ő eiős gyomra attól föl nem keveredik. A véreshurkába egy kis vért és egy kis kölest — ritkábban rizst — tesznek. A kolbászba a húst diónyi darabokban tolják. Rűcskös is az az Istenadta.

Télen tehát, mikor alig van dolga a palóc húst nem eszik: s mint a legtöbb magyar paraszt, növényi eledellekkel él.

Az első és fődolog a kenyér. Azt ő eddig parasztra őrllette (most már pilli koptató kell). Az asszony addig a malomból el nem mozdul a míg meg nem őrlötték, abban valahogy csak megnyugoszik, hogy a molnár lehetőleg nagy csorra szedi ki a vámot,

Ezen okiratról most már a következők állapíthatók meg:

1-szor, ezelőtt 577 esztendővel azon terület, melyet ma a szécsényiek bírnak és szent-György alja néven neveznek, le egész azon útig, mely akkor Rimóczi Szécsénybe vezetett, az ugynevezett Várad nevű birtok része volt.

2-szor, hogy a váradnevű birtokon abban az időben, kőből épült két templom állott, melynek egyike szent German, másika szent György tiszteletére volt felszentelve.

3-szor, hogy a szent György tiszteletére felszentelt templom Rimóczi felé a hegyen volt építve: tehát a dőlőnek „szent-György-alja” elnevezése helyesnek mondható.

r.—r.

T. Szerkesztő Úr!

Azon megkapó melegség, mellyel becses lapjának 6. és 7-iki számában szerény körünk és ennek megalakítóikról ír, bátorit fölengemet, mint e kört létesítő bohém asztaltársaság egykori vezetőjét, hogy néhány sorban ismertessen azon célt, mely minket, munkásokat vezérelt: Ifjú kedéllyel bár, de kilartó erővel és erős akarattal csüggtünk az eszmén, hogy léfésítsünk egy otthont, mind azon ifju munkások számára, kiket végzetük kis városunk falai közé sodor. Ennek a kis fészeknek jólékony hatását csak ők tudják igazán átérzeni, mikor távol a szülői háztól teljesen idegen emberek közé hajtja őket a tudás és kenyérért folyó küzdelem. A magunk részére pedig mint iskolát akartunk nekik nyitni, de az utóbbi célunk csak vágy volt, mely nehezen bír a célhoz érni. Bár most sikerült azon közben körünk iránt az érdeklődést felkelteni, kikre mink vártunk, hogy közénk fognak jönni mint oktatók, kik gyarapítani és fokozni fogják tudásukkal gyenge és hiányos képzettségünket. Ezért foglaltuk mi alapszabályunkba az akkori időben még „szabad liceum” ma „munkás gimnázium” néven ismeretes munkás képző létesítését. De sajnos mindeddig nem

találtunk az értelmi osztály között oly áldozatkész egyéneket, kik társulva és megértve a cél nemességét hetenként csak egy-egy félórát áldoztak volna rendszeres oktatásra.

S vajjon ha ezt megtennék, nem-e tölténé el lelküket méltón a megérdemelt nemes büszkeség?

Mikor majdan, évek multán az általuk nevelt új generáció a természet rendje szerint betöltendí a régiek helyét, s akkor látnák az önértetes és öntudatos művelt iparost mint a köz- és társas élet nélkülözhetetlen tagját.

Hogy vágyunk ne maradjon vágy, hanem teljesülésben is lássuk, azért fordulunk mi volt bohémek, kik még ma is munkálkodunk, a t. szerkesztő úrhoz, hogy sziveskedjen az irányban b. lapjában ügyünket felkarolni és támogatni.

Teljes tisztelettel

Szécsény, 1910. február hó 22-én.

Az alapítók nevében Bögözi Antal.

E sorok teljes tartalmuk szerint természetesen a nyilvánosság elé levén szánva, kell hogy a nyilvánosság elé kerüljenek. A közlemények, mikre e sorokban utalás történik, jó órában jelentek meg, hogy a jelen felszólalást váltották ki. E felszólalás alapján úgy tűnik fel, mintha a szécsényi értelmiség érdeklődő része s a művelődésre törekvő szécsényi iparos és kereskedő ifjak egymásra találtak volna. Ez a kezdet. Folytatása lenne, hogy egymást megismerjék. Erre vezetne, hogy az értelmiség-érdeklődő része lépjen be az iparos és kereskedő ifjak önképző és művelődési körébe. Aminek azonban úgy lenne ohajtott eredménye, ha minden erőltetés vagy egyéb érdek nélküli történések, mint amit érez és vall az az érdeklődő, a ki felebarátai jóakaratu törekvései láttára nem fordul félre. A közleményben egyenes felhívás is foglaltatik. A kirkól szó van s a kiket az úgy érdekel, helyesen ítélnék, ha úgy fogják fel, hogy ez az úgy nem időtöltésből s nem öltet szerűleg került felszínre, nem is egy ember megnyilatkozása; s akik kezdték folytatni is fogják. Legyen ez ismert ha bár idő telnék is a mig az itt elmondottak megvaló-

sulásának jelei szembetűnnek. Nem az önképző körbe belépést értem, hanem ami ennél sokkal fontosabb, az e közleményben intézett felszólításra a tetteket megfelelő formában végrehajtva feleletül. A mi sokkal nagyobb, hogysem egy-két ember s kellő előkészület és tervszerűség nélkül megvalósíthatná.

Addig is, a mig a tettek fognak beszélhetni a minék — vallo — el kell következnie jelen felszólalással tanusított szellemi kapcsolatban végezzük mindannyian életfoglalkozásainkat előre törekvéssel a munkában. Erről ismerjünk egymásra!

HIREK.

Jég-gyár mindenfelé. Az idei enyhe tél következtében a természetes jég hiányát mindenfelé azzal igyekeznek pótolni, hogy műjég gyárakat állítanak fel.

Részvénytársasági alapon tervezik a műjég-gyár felállítását Debrecenben, Szentesen, Nagykőrösön és Zombolyán.

A városi hatóság állít fel műjég-gyárat: Aradon, Désen, Nagyváradon, Székesfehérváron, Szolnokon, Temesváron, Nagybecskerekén, Sátoraljaújhelyen és Nagyikindán.

Ujverbácon a „Hungári kendergyár r. társaság” Nagykárolyban a „Nagykárolyi hitelbank” Szegeden pedig Pick Márk szalámigyáros állítanak fel műjég-gyárat.

Az itt felsorolt városokban az előre meghatározott napi jégtermelés mennyisége szerint a műjég-gyárak 35000—100000 kor. alaptőkével állítanak fel.

A Glara losonci villamosági rt. 1909. évi tiszta nyeresége 21044 korona, amiből 7 korona (9%) osztalékot fizetnek. Lám van Losoncon villanyvilágítás. Ugyanakkor egy virágzó részvénytársaság, mely tisztviselőket munkásokat foglalkoztat. Szóval a lakosságot szaporítja és még 9% osztalékot osztó részvénytőmeg.

Sírhatnak a nevelő örökösök. Dr. Wohl Aladár millióira áhító örökösöknek Dr. Szlavek vizsgálóbíró 12090 számú végzésé-

(ujabban mázsán), de aztán lopni nem enged a maradékból.

A rózsát annyira a mennyire kézi rostán megtisztítja de biz abban van elég konkoly és vadborsó. Mert a palóc paraszt a triórt csak az urasági napszámokból ismeri (ujabban kezdik már tisztítani). Ezen többnyire szemetes életből süti a kenyerét, amely bizony jobb is lehetne; de ebből aztán eszik annyit, a mennyi belefér. Télen reggel rántott levest eszik; bevesz melléje egy fél kenyert és egy csomó sült krumplit. Délben csak kenyeret eszik. Este bab, krumpli, vagy csik-levest vagy káposzta főzeléket, jó higan. A káposzta a palócoknak nagyon kedves eledele. Ha telik, még valami téasztát is kap. A téasztát féle a legkedvesebb eledele; de tojás nélkül kápjá. Téasztája tojást ugyan nem lát soha. Leggyakoribb téasztaféléje a kompéros dödörő (derelye) olyan derelyét csinál az asszony, mint az ökle és ugyancsak vékonyan megszórozva. Ebből aztán a ház apraja nagyja nagyokat fal és olyanokat nyel, hogy a szeme is dőldezik bele.

A tehén vagy juh-turós téasztát a legkedvesebb neki, de ehez ritkán jut, mert ez sokba kerül. Szokta is a rimóczi palóc mondo-

gatni: „Annyiba kerül, mint a turós-csik”

Szombaton van a trakta. Akkor a finom eledel járják. És pedig a krumplis kalács, vagy a kukorica bukta. Ezt mák vagy turoval pergetik meg. De jó nagyító üveggel sem lehet ebből a becses dologból sokat fel fedezni. Nem utolsó dolog a mákos fentő sem. Ez olyan kis kalács mint a császár zsemle, amelyet meg mákozhatnak és meg mézéznek. Persze csak módjával. Ez már ünnepi eledel.

Nyáron csak délben főznek. Reggelire kenyér és egy kis szalonna (ha van). délben leves meg téaszta féle járja. Ha aztán kaszálaskor a gazdasszony szive meg esik az urán, akkor egy tojásból önt neki ebédre rántottát. Ekkor aztán boldogságban felkiált a palóc: Menyertem a kukó! (Most jól éltem tojással). A husféle vásárnapra marad, akkor aztán fejes káposztával eszik a nyárra tartogatott húst, de azért eszik lüvlükét is. Másfelé főtosan podluszkanak hívják. Egyéb főzeléket a palóc meg a barkó nem ismer.

A vastag főzeléket egy általán nem ismerik. Érdekes a hogy ezt a főzeléket eszik. A familia körül állja az asztalt és lakánakkal merit a tálból.

Mig a kanál a szájukhoz ér, elcsurgatják a javát. Mikor aztán a lakomának vége van a háziasszony tollseprővel jól-rosszul letörli az asztalt. Tüzetesebb letisztogatásról szó sincs. De minek is? A palóc erre nem kényes.

A háztartást az asszony látja el. Igen, de sem a barkó, kevésbé a palóc, nem ad ám a feleségének ehhez semmit, csak is a lisztet s a sertést. A többi az asszony dolga. Az asszony pedig tartósból s a tollut eladja. Ritka nap az, hogy a palóc vagy barkó tyuk levest egyék. Mikor navarrai Henrik felkiáltott, hogy azt akarja, hogy minden alattvalójának fazekába vasárnap tyuk főjjon, akkor a barkók és a mi palócainkról megfeledkezett. Az asszony az ő bevételeiből először a gyermekeket és magát ruházza, s a maradékból sőt, turót vesz. Ha nem telik akkor meg cseni az öregnek a szuszékját és ma egy tányér, holnap egy tányér buzát pocsókol el, csakhogy a háztartáshoz meg legyen ami kell, — s a bolondos barkó meg palóc ezt vagy nem veszi észre, vagy ha észre veszi, úgy tesz mintha nem látja.

(Folyt. köv.)

vel végleg elvette nevető kedvöket. Dr. Haura Károly az Osztrák-Magyar Bank felügyelője ugyanis betérjesztette újabb szakvéleményét, amely szerint a végrendeletet eredetinek és valódinak állítja. Ez alapon az említett végzés azt is kimondja, hogy a pereskedő örökösöknek újra felvételre többé joguk nincsen.

Képviselőtestületi közgyűlés. Városunk képviselőtestülete hétfőn f. é. február hó 28-án tartotta tizedik rendes közgyűlését. A közgyűlés első tárgya a múlt évi zárszámadásoknak megvizsgálása volt. Ebből megtudtuk, hogy városunknak 268.352 kor. 24 fillér értékű vagyonával szemben 168.056 kor. 83 fill. adóssága is van, így tiszta cselekvő vagyona 100.195 kor. 41 fillért tesz ki. Városunk közjövendelmeit és kiadásait magában foglaló háztartási számadása 41.583 kor. 24 fill. készpénz bevétel — 38.3003 kor. 42 fill. kiadás mellett 3279 kor. 82 fillér pénzmárvánnyal zárult, mérlege pedig a 7495 kor. 10 fill. cselekvő követelés és 6677 kor. 68 fill. szenvedő hátralék figyelembe vételével 4096 kor. 24 fillér cselekvő egyenleget tüntet fel. Az egyes alapok és alapítványok nemkülömben a községi közmunka számadásai szabályszerűen összeállítva észrevétel nélkül elfogadtattak. Az előjárósági tagok — nemkülömben a hajduk és örök drágasági pótlék iránti kérelme Zubovys Ferenc pártoló felszólalásával szemben Tersztyánszky István és Vancsó Béla indítványa szerint a múlt évhez hasonlóan az évi javadalmazásnak 10%-ában állapított meg.

Az 1908 és 1909. évben befolyt 52 kor. anyakönyvi kivonati díj, mely az 1907 évig az anyakönyvvezető jövedelmét képezte, a főjegyzőnek átadatott.

Özv. Wisnyovszky Ferencné illetőségének megtagadása után olvastatott Bölöny Ödön városunk közszeretethen álló bírójának ezen állásáról való lapunk múlt heti számában közölt lemondó és bucsu levele. A közgyűlés Vancsó Bélának igen szép szavakban kifejezett bucsuzója után elfogadta a lemondást és távozó bírónak, mint tiszta és tántoríthatatlan jellemű a jót és szépet előmozdító szeretett polgártársunknak volt országgyűlési képviselőnek városunk fejlesztése körül kifejtett érdemeit jegyzőkönyvben megörökíti.

A bírói jelentések során a közgyűlés elfogadta azon ajánlatot, hogy az érdekelt ház és üzlettulajdonosok által megvásárolni tervezett Olsó-féle izzótámpákba a világitási anyagot a város adja.

Elfogadták továbbá az előjáróságnak azon előterjesztését, hogy a Tugárba vezető út melletti városi telket — régi sertés piacon — felmérési, mint beltelket telekkönyvezeteli és esetleges értékesítése iránt a közgyűlésnek javaslatot tesz.

Özv. Pontscák Józsefnének állandó segély iránti kérelme, tekintettel arra, hogy időslegesen segélyekben részesül — elutasított.

Végül felhatalmazást kapott az előjáróság a folyó évi március 15-én tartandó disz-közgyűlésnek és a szokásos ünnepségnek rendezésére, mely alkalommal a közgyűlési teremben levő szép és hatalmas Rákóczi kép leleplezése is meg fog történni.

Kémény tűz. Március 2-án d. u. 2 óra-kor meggyulladt Dr. Finger Vilmos járá-orvos konyhakéményében a korom. A lángnyelvek kicsaptak a kéményből, de nagyobb bajt nem okoztak s a tűzoltók beavatkozására

sem volt szükség, mert a házbéliek idejekorán elejét vették a nagyobb veszélynek.

A „Nógrádvármegyei Múzeum” palotájának felépítése immár remélhető. Március elsején ugyanis a „Múzeumok és könyvtárak Orsz. felügyelősege” megbízásából Balassagyarmaton járt Dr. Hüttl Dezső felügyelő-műépítész szakértő helyszíni szemle megejtése céljából. Most már tehát a „Nógrádvármegyei Múzeum” sokszor hangoztatott palotájának felépítése és jelenlegi összezsúfolt anyagának rendezése a közel jövőben biztosra vehető.

Hangversenyt rendez minden szerdán és szombaton este az „Ujvilág” szálloda nagytermében a szécsényi cigányzenekar Káposztás Géza karmester vezetésével.

Mi, akiknek már volt alkalmunk a teljesen új erőkből álló zenekar játékában gyönyörködni, bizton hiszük, hogy a nagy közönség elismerését és jóindulatát az első alkalommal sikerül megnyerniük.

Mátyás ha nem talál, de hozott egy kis jeget, habár nem olyat, miként a hűtött sörök kedvelői óhajtották volna, kiknek begyűjtött laza állományú készletek nagyrészt vízzé olvadt már. A mezőgazdák azonban örülnek annak is, hogy a hőmérő legalább éjjel fagypont alá kerül, mert remélik, hogy a rügy rohamos pattogása ez által akadályozva levén, áprilisban, májusban nem kell a gyümölcsfák virágainak téli gúnyát öteniük, mint napközben úgynevezett „átmeneti”-vel kell felcserélnünk 15—20 fok Celsius mellett.

Nepesedési statisztika. Szécsény nagyközségben 1910 január 1-től március 2-ig **születtek:** Barta Erzsébet január 3-án, Hábel Julianna január 12-én, Horváth Teréz és Balogh István január 13-án, Szigeti Amália Ilona január 17-én, Oláh Lajos január 18-án, Trajter Borbála január 24-én, Huszta Imre január 27-én. Bagi János január 30-án, Zelyenka Julianna február 3-án, Üregi János febr. 5-én, Parócai Dezső febr. 6-án, Gombkötő Pál febr. 12-én, Zsidai Margit febr. 13-án, Kovács Pál febr. 15-én, Dinka József és Kovács Teréz febr. 16-án, Szűcs József febr. 14-én, Hábel Terézia febr. 21-én, Baranyi Margit febr. 22-én, Gazsi Ferenc febr. 23-án, Káposztás Géza febr. 24-én.

Hazaságot kötöttek: Hegyesi Sándor Pokorny Erzsébettel jan. 8-án, Babcsán György Horváth Annával jan. 12-én, Braun Manó Klein Irénnel jan. 18-án, Szakmári József Gonda Teréziával jan. 19-én, Mester Bertalan Lukács Borbálával jan. 19-én, Novák János Ocsvai Erzsébettel jan. 22-én, Majoros János Jancsó Teréziával jan. 23-án, Nyikon Pál Czobor Erzsébettel jan. 26-án, Magyar Lajos Kobus Juliannával jan. 29-én, Lakatos Aladár Breuer Zelmával jan. 30-án, Mészáros Jenő Bodnár Máriával febr. 2-án.

Elhaltak: Barta Erzsébet 8 napos, jan. 7-én, Vilim Borbála 26 éves jan. 10-én, özv. Uhrin Pálné sz. Tusnai Amália 61 éves, jan. 16-án, Stancsik Margit 3 hónapos, jan. 16-án, Doman Teréz 5 hónapos, jan. 24-én, Kanyó Ferenc 95 éves, jan. 23-án, Schiff Hermína 5 hónapos, jan. 24-én, Pisák Boris 45 napos, jan. 26-án, Német Matild 5 hónapos, jan. 31-én, Rádi Mihály 58 éves, febr. 4-én, Fejér Sándor 55 éves, febr. 8-án, Kubuk Katalin 6 hónapos, febr. 8-án, Rádi Jánosné sz. Varga Erzsébet 62 éves, febr. 22-én, Stancsik Józsefné sz. Bablona Rozália febr. 22-én, Dániel Béla febr. 26-án, Reich Mátyásné sz. Klein Száll febr. 27-én.

Igazítás. Múlt számunk tárcájában a munkatársuk által felpanaszolt 26 sajtóhiba közül (mik ellen híjában küzdünk,) egy értelem zavarót így igazítottunk ki: a második oldal középső hasábján, alulról 9-ik sorban e szó helyét „várait” — olvastassék: akár emeltett a várat

Kávéházi beszélgetés.

— Mind hiába! Lehetetlen ebbe beletörödni.

— Mibe?

— Hát annak a nagy tudatlanságnak a tudatába, a mit a szécsényi helyettes bíró a Szécsényi Hírlapban felfedett.

— Még mindig ennél tartasz? — Mintha bizony ezt az egész ügyet te fedezted volna fel; holott csak belebotlottál. Eddig ez az egész senkit se bántott, azt hiszed e, most egyszerre mindenkit bánt?

Szinte azt kell hinnem, mintha csak most jutottál volna annak a tudatára, hogy akinek miről képzete nincs, végbevitelére hiába ösztökéled. Holott mindenkor mindenben úgy volt s úgy is van.

Képzeteiben te már beültetted valamennyi szécsényi hegyet csemege szőlő termelésre s szállítottad a csemege szőlőt nem is vaggon, hanem vonat számra. Nem mondom, hogy nem lehetne meg, hanem az egész közönség figyelmének, gondolkodásának, akaratának arra kellene irányulnia, s ilyen mozgalomban még törekedni a kivitel lehetősége után és úgy bele fogni. Ugyan meggyőztél valakit? És abból az ezerből, a kire a kivitel váma és tartoznék, ven e ötven, a ki a szőlőtermelésre egyáltalán gondol, s hol van ettől, a mit te hajlogatsz? A kilencszázötven pedig merőben érzéketlen. A ki egyszerűen meg sem értene. A mit fel nem fogsz annyi mintha nem tudnál róla, s a miről nem tu sz. létesíthetsz e benne valamit? Minden emberi dolgok keletkezésének, végbevitelének, véleményed megalakulásának, a közdolgok elintézésének és intézésének a nyitját is itt kutasd. Véleményed, akaratod képzeteid alapján képződik s cselekvéssé így alakul ki. Képzeteid bőségével és sokoldalúságával lépést tart felfogásod, itéleted helyessége, mélysége. Magán dolgaiddban, közügyben. Mindenkié.

— Vagyis ugyebár, a dolgokról, képzelekről ismerettel kell birni? s kinek minél több az ismerete, felfogása annál tisztább s magasabb színvonalú, itélete annál sokoldalubb? — Csak az érdekel, hogy ezeknek az értelmetlen embereknek a gondolkodásában hogyan lehetne ezt az értelmetlenséget kiküszöbölni a létből. Tehát ismeretek, a tudás révén! Akkor hát annak meg is kell lennie!

— Sejtet e, mekkora fát mozgatsz? Tekincs körül. Hol kezded? Mit bírsz elérni. — Abból az értelmetlenségéből például, a mi felett feljajdultál, megállapíthatod, hogy az az iskola, a minek létele és folyama mellett ez létezik, elégtelen képtelen arra, hogy abban a kellő szükséges ismereteket és tudást megszerzhetsd. Meg a felfogást a dolgok megértésére, a mik eléd kerülnek. A miből arra kellene következtetned: államosítani kell az iskolát, az oktatás ügyét. A mi Szécsény kicsiben, az ország nagyban. Tisztán áll: az ország minden közügye, a mi mozgatja a lelkeket, összeségében nem annyira fontos és következményes, mint az oktatás államosítása. De kit érdekel, ki beszél erről ma

Magyarországon? Tehát csak magában Szécsényben, — csak erről lehetne szó. Hanem hányadán vagy vele? Az esztergomi érseki szék erre nem kapható, nélküle pedig valjon meglehetne e? Részemről az országban sem látom ma azt a hatalmat, a mi annak ellenére ezt létesítené, hát akkor hol van az Szécsényben? De felülről kezdtem; kezdjük alulról. Ki érzi ennek a szükségét Szécsényben? Mutasd ki a lakosságnak azt az elemét, a melyiket ez közös elhatározásra közös cselekvésre ösztönöz? Szóval az iskola utján, — ezzel nem mehetsz semmire. — E szerint a felnőttekkel kezdenéd. Természetszerűleg első sorban azokkal, a kiket ebből a nemtudásból kiragadni kellene. Összefogod őket gyűjteni, hogy tanítsd, felvilágosítsd? S mi az az erő, a mivel összegyűjted? Mikor bennök ennek szemernyi magva sincs! És te taníthatnád? — Ugy hát a serdülőkkel kell kezdeni! Ugy-e bár? Legyen, tyukkal, kalácscsal jórésztét összezsalogatnád. És aztán? Hogyan verődnek össze egy népaka-

demia tanítói — Szécsényben?
— Akkor hát szerinted vérezzünk el?
— Dehogy! Tovább fogunk botorkálni az élet göröngyös útjain. Kiki a maga gyengesége szerint.

— S a mit a természet jót, kincseket élénk rakott, boldogulásunkra, hogy csak megkellene ismernünk. —

— Szóval: a végsőig nem adod be a derekadat. Legyen! Tegyük ide kérdőjelet. Annak jelzéseül, hogy a kérdés fel van téve. Valjon lesz-e rá felelet? És kik adják azt a feleletet?

5330 909 sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A szécsényi kir. [bíró]ság mint tkv. hatóság közhírré teszi, hogy id. Pusztai József végrehajthatónak id. Pusztai Ferenc végrehajtást szenvedő ellen 17 K. tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében a szécsényi kir. [bíró]ság területén lévő a felsőludányi 184 sz. tkvi A + 3 sor 632 c hrsz. ipolyra rétre 389 kor. és az u. o. 367 sz. tkvi A + 1. sorsz. 632/a hrsz. ipolyra rétre 390 kor.-ban ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok 1910 évi március hó 24 napján d. e. 10 órakor Ludány község házában megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási ár 2/3 rész összegén alól eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és a 3333—81 sz. J. M. igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szóló elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szécsény, 1909. nov. hó 6-ikán.

Szenthe, kir. [bíró].

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy lakásomat (jobb fészekbe) Vizéli Pál házába helyeztem át.

Laurencsik Györgyné

városi golya néni.

Kitüntatva! Kitüntatva!

Legjobb élővirág bevásárlási forrás!

ULIP ISTVÁN

virágterme Losoncon,

Kossuth Lajos-utca 8. Vigadó mellett.

Izléses munkáért kitüntatva állami arany-éremmel és díszoklevéllel.

Nagy választék műkoszorúk-és szalagokban.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközik.

Tisztelettel

ULIP ISTVÁN

virágkötő specialista, Losoncon.

Hirdetések

jutányosan
közöltetnek
e hirlap kiadó-
hivatalában.

GLASER DEZSŐ

fűszer s lisztkereskedő

SZÉCSÉNYBEN a plaoztéren.

Raktáron tartja a legjobb minőségű hengermalmi liszteket, továbbá jó minőségű fűszerárut és cukorkákat.

Rendelmények házhoz szállítatnak.

Jutányos árak és pontos kiszolgálás.

GLATTSTEIN ADOLF

könyvnyomdája,
könyv- és papirkereskedése,

Sz é c s é y b e n.

Elvállalok mindenféle könyvnyomdai munkákat a legjutányosabb árakon.

M. Kir.

dohány és szivar áruda.